

NAJDBE OBROČKANIH PTIČEV NA ZADRŽEVALNIKU MEDVEDCE IN OKOLICI (SV SLOVENIJA)

The recoveries of ringed birds at Medvedce reservoir and its surroundings (NE Slovenia)

DARE ŠERE

SCOP, Prirodoslovni muzej Slovenije, Prešernova 20, SI-1000 Ljubljana, Slovenija, e-mail: dsere@pms-lj.si

V bližini Medvedc pri Pragerskem (UTM WM53, SV Slovenija) je bil konec 80-ih let 20. stoletja zgrajen obsežen vodni zadrževalnik, ki se danes uporablja kot ribogojški objekt. Obrežja zadrževalnika je sčasoma prerasla obvodna vegetacija, trstičje, različno grmovje in drevje. Pestrost vegetacije vse bolj privablja raznovrstne ptiče na selitvi in prezimovanju, a tudi v gnezditvenem času.

Obročkanje ptičev se je na zadrževalniku Medvedce in okoliških krajih začelo že leta 1988. Ves čas pa je potekalo bolj priložnostno, odvisno tako od vremena in razpoložljivega časa obročkvalcev kot od jakosti selitve ali pojava zanimivejših vrst ptičev. V tem članku podajam pregled vseh najdb ptičev, obročkanih na območju Medvedc (SV Slovenija) in najdenih v tujini ter v tujini obročkanih ptičev in najdenih na območju Medvedc v obdobju 1988–2009. Oznake in okrajšave, uporabljene v sistematskem delu, so razložene na sliki 1 in v tabeli 1.

Vseh najdb je bilo doslej 49 (slika 2). Najštevilnejše so najdbe trstnega strnada *Emberiza schoeniclus* in črnoglavke *Sylvia atricapilla*. Kar nekaj najdb je izredno pomembnih za slovenski prostor, nekatere so celo edine za Slovenijo (slika 3). Za nas so pomembne zlasti naslednje najdbe: žličarka *Platalea leucorodia* (z obročkom iz Madžarske), kobiličar *Locustella naevia* (obročkan v Franciji), rumenoglavi kraljiček *Regulus regulus* (obročkan v Rusiji), veliki srakoper *Lanius excubitor* (ponovno ujet na Poljskem) in škorec *Sturnus vulgaris* (ponovno ujet v Alžiriji). Vrtna penica *Sylvia borin* je bila jeseni obročkana pri Medvedcah in nato ponovno ujeta na Danskem, kar je obratna smer od njene običajne selitvene poti. Največjo razdaljo med mestoma obročkanja in najdbe (1653 km) je preletel severni kovaček *Phylloscopus trochilus*, ki je bil obročkkan na Švedskem. Pri vsaki vrsti je v nadaljevanju glede pomembnosti najdbe podan kratek komentar. Vse najdbe so dokumentirane v Arhivu Prirodoslovnega muzeja Slovenije (PMS 2009), ki je obenem tudi referenca za trditve v tekstu glede redkosti najdb in selitvene dinamike.

Od skupnega števila najdb (49) jih kar 47 pripada obročkvalcu Iztoku Vrešu. Po eno najdbo sta prispevala Franc Bračko in Dejan Bordjan. Najdbe vključujejo tudi lokalitete bližnjih krajev (Požeg, Pragersko, Sestrže in Trnovec).

Na osnovi najdb lahko sklepamo, da ima ta del Slovenije izjemen pomen za selitev veliko vrst ptičev. Rezultati so tudi velik prispevek k poznavanju selitvenih poti prek Slovenije. Seveda bi bili ti še bolj popolni, če bi pri Medvedcah in okolici ptiče v času jesenske in spomladanske selitve obročkali sistematično.

V sistematskem delu so predstavljene vse najdbe iz obdobja 1988–2009 (tabela 2).

obroček / ring	starost/ age	datum obroč./ ringing date	kraj obročkanja/ ringing place	koordinate/ coordinates	obročkovelec/ ringer				
▲	▲	▲	▲	▲	▲				
LJUBLJANA	1y	18.9.2003	Medvedce:	46.22 N / 15.42 E,	I. VREŠ				
KM 82093	v	14.5.2004	Jurmo:	59.50 N / 21.37 E, Finska/Finland ,	239 d / 1546 km / NNE / 14°				
▼	▼	▼	▼	▼	▼				
številka obročka/ ring no.	način najdbe/ recovery details	datum najdbe/ recovery date	kraj najdbe/ recovery place	koordinate/ coordinates	država / country	dni/ days	razdalja/ distance	smer/ direction	kot/ angle

Slika 1: Razlaga oznak, ki so uporabljene za predstavitev najdb

Figure 1: The explanation of tags used for the presentation of recoveries

Tabela 1: Razlaga okrajšav v tekstu o posameznih najdbah

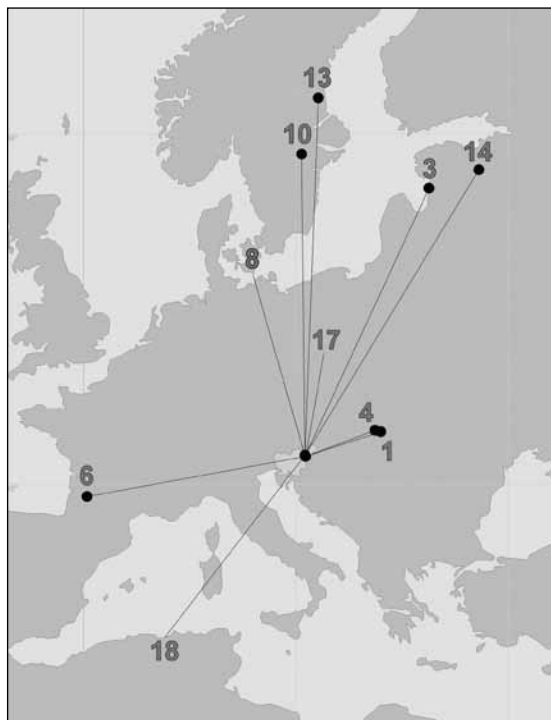
Table 1: Abbreviations used in text for separate recoveries

Starost / Age	
pull	obročkan v gnezdu / ringed in nest
1y	prvoleten / first year
2y	drugoleten / second year
ad	odrasel / adult
Način najdbe / Recovery details	
v	kontrolna najdba / control recovery
o	obroček prebran z daljnogledom / read by binoculars
+	ustreljen / shot
x	najden mrtev / found dead
Spol / Sex	
♂	samec / male
♀	samica / female

Slika 2: Pregled najdb ptičev, obročkanih na zadrževalniku Medvedce z okolico (SV Slovenija) in kasneje ugotovljenih po Evropi in Severni Afriki, ter najdbe po Evropi obročkanih ptičev in ponovno ujetih v Medvedcah z okolico; polni črni krogi pomenijo mesta obročkanja

Figure 2: An overview of recoveries of ringed birds in Europe and Northern Africa, which were ringed at Medvedce reservoir (NE Slovenia) and its surroundings, and vice versa; black circles denote the places of ringing

Slika 3: Pregled najpomembnejših najdb ptičev, obročkanih na zadrževalniku Medvedce z okolico (SV Slovenija) in kasneje ugotovljenih v Evropi in Severni Afriki, ter najdbe v Evropi obročkanih ptičev in ponovno ujetih v Medvedcah z okolico; številka najdbe je enaka številki vrste v besedilu (1 – *Platalea leucorodia*, 3 – *Erithacus rubecula*, 4 – *Luscinia svecica*, 6 – *Locustella naevia*, 8 – *Sylvia borin*, 10 – *Sylvia atricapilla*, 13 – *Phylloscopus trochilus*, 14 – *Regulus regulus*, 17 – *Lanius excubitor*, 18 – *Sturnus vulgaris*); polni črni krogi pomenijo mesta obročkanja

Figure 3: An overview of the most important recoveries of ringed birds in Europe and Northern Africa, which were ringed at Medvedce reservoir (NE Slovenia) and its surroundings, and vice versa; number of the recovery is the same as number of the species in text (1 – *Platalea leucorodia*, 3 – *Erithacus rubecula*, 4 – *Luscinia svecica*, 6 – *Locustella naevia*, 8 – *Sylvia borin*, 10 – *Sylvia atricapilla*, 13 – *Phylloscopus trochilus*, 14 – *Regulus regulus*, 17 – *Lanius excubitor*, 18 – *Sturnus vulgaris*); black circles denote the places of ringing

Tabela 2: Seznam najdb ptičev, obročkanih na območju Medvedc (SV Slovenija) in najdenih v tujini ter v tujini obročkanih ptičev in najdenih na območju Medvedc; oba tipa najdb sta ločena s tremi zvezdicami (***) ; le v enem primeru (plašica *Remiz pendulinus*) je bil na območju Medvedc obročkan ptič najden znotraj Slovenije, ta najdba je prav tako od ostalih ločena s tremi zvezdicami; seznam se nanaša na obdobje 1988–2009.

Table 2: The list of recoveries of birds ringed in the area of Medvedce (NE Slovenia) and found abroad and birds ringed abroad and found in the area of Medvedce; both types of recoveries are separated with three asterisks (***) ; only in one case (Penduline Tit *Remiz pendulinus*) was the bird ringed in the area of Medvedce found inside Slovenia, this recovery is also separated from the others with three asterisks; the list is made for the period 1988–2009.

(1) Žličarka / Spoonbill *Platalea leucorodia*

BUDAPEST	pull	3.5.2008	Hortobagy, Hajdu–Bihar: 47.35 N / 21.00 E, Madžarska / Hungary
1832441	o	6.9.2008	Medvedce: 46.22 N / 15.42 E, D. BORDJAN, 126 d / 424 km / WSW / 249°

Na Madžarskem obročkana žličarka je bila kasneje opazovana na glinokopih pri Pragerskem in zadrževalniku Medvedce. Na teh lokacijah se je zadrževala od 6.9. do 30.10.2008 (slika 4; D. BORDJAN *osebno*).

The Spoonbill ringed in Hungary was later observed at clay pits near Pragersko and on Medvedce reservoir, i.e. from 6 Sep to 30 Oct 2008 (Figure 4; D. BORDJAN *pers. comm.*).

(2) Kmečka lastovka / Barn Swallow *Hirundo rustica*

LJUBLJANA	1y	12.8.1994	Pragersko: 46.23 N / 15.40 E, I. VREŠ
S 23043	v	14.9.1994	Zala: 46.41 N / 17.10 E, Madžarska / Hungary , 33 d / 119 km / ENE / 74°

Najdba naše prvoletne kmečke lastovke na Madžarskem potrjuje domnevo, da se lahko osebk pred selitvijo zadržujejo daleč od mesta obročkanja. Znan je podatek, da se pri nas prvoletne kmečke lastovke pred odselitvijo v Afriko oddaljijo do 281 km od mesta obročkanja (POTOKAR 2000).

The recovery in Hungary of a first-year Barn Swallow from Pragersko confirms the hypothesis that some individuals can wander far from the place of ringing prior to migration. First-year Barn Swallows from Slovenia have been found up to 281 km from the place of ringing before migrating to Africa (POTOKAR 2000).

(3) Taščica / Robin *Erithacus rubecula*

LJUBLJANA	1y	4.9.2004	Požeg: 46.25 N / 15.39 E, I. VREŠ
AM 53455	v	26.10.2004	Il Marchese: 42.36 N / 10.04 E, Italija / Italy , 52 d / 614 km / SW / 224°

***

MATSALU	1y	24.9.1995	Kabli: 58.00 N / 24.26 E, Estonija / Estonia
1661390	v	14.10.1995	Pragersko: 46.23 N / 15.40 E, I. VREŠ, 20 d / 1420 km / SSW / 204°

MATSALU	ad	18.4.1998	Kihnu: 58.07 N / 24.00 E, Estonija / Estonia
1687963	v	26.4.1999	Pragersko: 46.23 N / 15.40 E, I. VREŠ, 373 d / 1420 km / SSW / 203°

BOLOGNA	2y	10.4.2002	M. Brisighelle: 43.56 N / 12.50 E, Italija / Italy
AM 82869	v	20.10.2002	Požeg: 46.25 N / 15.39 E, I. VREŠ, 193 d / 355 km / NE / 38°

Po dosedanjih najdbah so v Sloveniji na selitvi taščice iz Skandinavije, baltskih držav in Rusije. Nekatere med njimi pri nas tudi prezimujejo. Pozornost zbujata najdbi taščic iz Estonije, prva (MATSALU 1661390) je v 20 dneh preletela 1420 km, druga (MATSALU 168963) pa se je vračala šele konec aprila. Višek spomladanske selitve taščic v Sloveniji je v začetku aprila.

According to the recoveries made so far, Robins from Scandinavia, the Baltic states and Russia migrate through Slovenia. Some of them also winter here. The most interesting recoveries are from Estonia; the first one covered 1,420 km in 20 days (MATSALU 1661390), while the second Robin was on its way back not earlier than at the end of April (MATSALU 168963). The peak of spring migration of Robins in Slovenia takes place at the beginning of April.

Nadaljevanje tabele 2 / Continuation of Table 2

(4) Modra taščica / Bluethroat *Luscinia svecica*

BUDAPEST	♀/1y	18.8.2009	Ujlorincfalva, Heves: 47.38 N / 20.36 E, Madžarska / Hungary
A 489222	v	7.9.2009	Medvedce: 46.22 N / 15.42 E, I. VREŠ, 20 d / 397 km / WSW / 247°

Obročkovalci se z modro taščico srečujemo spomladi, čeprav bolj poredkoma, in med jesensko selitvijo, ko pa tudi ni prav številna. Doslej smo imeli po eno najdbo v Italiji in na Madžarskem. V letu 2009 smo zabeležili dve najdbi in sicer iz Slovaške in Madžarske. Najdba modre taščice, obročkane v vzhodni Madžarski in ponovno ujete na zadrževalniku Medvedce, je eden izmed novih dragocenih podatkov o selitvi te vrste pri nas (ŠERE 2009).

In Slovenia, Bluethroats are usually captured in spring and autumn, although they are not particularly numerous in either of these seasons. So far, we have had two recoveries from Slovenia, one made in Italy, the other in Hungary. In Slovenia, two recoveries were made in 2009, i.e. birds from Slovakia and Hungary. The recovery of the ringed Bluethroat from eastern Hungary and recaptured at Medvedce reservoir is one of the very precious new data on migration of this species in Slovenia (ŠERE 2009).

(5) Cikvot / Song Thrush *Turdus philomelos*

LJUBLJANA	1y	13.10.1991	Pragersko: 46.23 N / 15.40 E, I. VREŠ
197475	+	8.12.1991	Roma: 41.58 N / 12.16 E, Italija / Italy , 56 d / 561 km / SSW / 208°

Večina najdb v Sloveniji obročkanih cikvotov je v osrednji in južni Italiji ter na Korziki (Francija). Vsi cikvoti so bili ustreljeni.

Most recoveries of Song Thrushes ringed in Slovenia are from central and southern Italy and Corsica (France). All Song Thrushes were shot.

(6) Kobiličar / Grasshopper Warbler *Locustella naevia*

STRASBOURG	1y	9.9.2003	Villeton: 44.22 N / 00.16 E, Francija / France
BC 7336	v	25.7.2005	Medvedce: 46.22 N / 15.42 E, I. VREŠ, 685 d / 1223 km / E / 87°

Najdba kobiličarja s francoskim obročkom je doslej edina najdba te vrste pri nas. Zanimiv je tudi datum najdbe, saj je mogoče, da je bil kobiličar v tem času na selitvi, ali pa gre za osebek, ki je na tem območju celo gnezdil. Ta najdba ima pomembno vrednost tudi v evropskem prostoru, saj so najdbe te vrste zelo redke (FRANSSON & HALL-KARLSSON 2008, ZINK 1973).

The recovery of the Grasshopper Warbler ringed in France is the only recovery of this species in Slovenia so far. The recovery date is also interesting, since it indicates its migration or even possible breeding. The recoveries of this species are very rare in Europe in general (FRANSSON & HALL-KARLSSON 2008, ZINK 1973).

(7) Rakar / Great Reed Warbler *Acrocephalus arundinaceus*

LJUBLJANA	1y	12.8.2001	Trnovec: 46.22 N / 15.39 E, I. VREŠ
M 636	v	15.8.2002	Vransko jezero: 43.53 N / 15.33 E, Hrvaška / Croatia , 368 d / 276 km / S / 181°
LJUBLJANA	1y	18.8.2003	Trnovec: 46.22 N / 15.39 E, I. VREŠ
CL 0178	v	27.7.2004	Gryfino: 53.12 N / 14.24 E, Poljska / Poland , 344 d / 765 km / N / 353°
LJUBLJANA	1y	1.8.2006	Medvedce: 46.22 N / 15.42 E, I. VREŠ
CL 6263	v	22.8.2006	Vransko jezero: 43.53 N / 15.33 E, Hrvaška / Croatia , 21 d / 276 km / S / 182°

Nadaljevanje tabele 2 / Continuation of Table 2

***

BUDAPEST	1y	21.9.2006	Keszthely: 46.42 N / 17.14 E, Madžarska / Hungary
XA 24407	v	11.7.2007	Medvedce: 46.22 N / 15.42 E, I. VREŠ, 293 d / 123 km / WSW / 251°

Najdbe rakarjev, obročkanih na zadrževalniku Medvedce in okolici, dopolnjujejo številne dosedanje najdbe te vrste pri nas. Pomembnejša je najdba rakarja z obročkom BUDAPEST XA 24407, ker je bil obročkan v drugi polovici septembra, ko gre selitev te vrste že proti koncu, ponovno pa je bil ujet v prvi polovici julija, ko je gnezditve te vrste v glavnem končana (BAUER *et al.* 2005). Dopustna je domneva, da je pri nas gnezdil.

A Great Reed Warbler (BUDAPEST XA 24407) was ringed in the second half of September at the end of migration and recaptured at Medvedce reservoir in the first half of July at the end of the breeding period (BAUER *et al.* 2005), which indicates its possible breeding.

(8) Vrtna penica / Garden Warbler *Sylvia borin*

LJUBLJANA	1y	24.9.2005	Požeg: 46.25 N / 15.39 E, I. VREŠ
AP 15421	v	10.10.2005	Ged. Fugle: 54.34 N / 11.58 E, Danska / Denmark , 16 d / 942 km / NNW / 344°

Najdba v Sloveniji obročkane vrtna penice na Danskem je vredna posebne pozornosti. Omenjena vrtna penica je letela namreč proti severozahodu, namesto da bi se odselila v jugozahodni smeri. Možno je, da je šlo za napako v orientaciji.

The recovery of this species in Denmark deserves a special attention. The ringed Garden Warbler flew in a northwestern direction instead of migrating southwesterly. It is possible that an orientation error was at stake.

(9) Rjava penica / Whitethroat *Sylvia communis*

LJUBLJANA	♀/2y	8.5.1993	Pragersko: 46.23 N / 15.40 E, I. VREŠ
A 621369	v	24.7.1994	Szostaki: 53.18 N / 22.28 E, Poljska / Poland , 442 d / 909 km / NNE / 32°
LJUBLJANA	1y	4.7.2004	Pragersko: 46.23 N / 15.40 E, I. VREŠ
AM 39814	v	22.4.2005	Spalmatore: 38.41 N / 13.09 E, Italija / Italy , 292 d / 880 km / SSW / 193°
LJUBLJANA	1y	19.8.2005	Požeg: 46.25 N / 15.39 E, I. VREŠ
AP 11323	x	2.5.2006	Lubawa: 53.30 N / 19.45 E, Poljska / Poland , 256 d / 838 km / NNE / 20°

Kako pomembne so te tri najdbe rjave penice s slovenskim obročkom, nam pove že podatek, da imamo v arhivu PMS zabeleženi samo še dve najdbi te vrste, prva je najdba na selitvi v Egiptu, druga pa najdba v Nemčiji iz časa gnezdenja. Pomembne so kar vse tri najdbe, saj so sicer najbolj običajne najdbe rjavih penic, ko se naslednje leto vrnejo na območje gnezditve.

The three recoveries of Whitethroats ringed in Slovenia are very important, considering that only two recoveries of ringed Whitethroats from Slovenia had been made prior to these records (in Egypt during the migration period, and in Germany during the breeding period). Furthermore, the most usual recoveries are from their breeding areas, when they return from migration, which is quite in contrast to the recoveries presented in this work.

Nadaljevanje tabele 2 / Continuation of Table 2

(10) Črnoglavka / Blackcap <i>Sylvia atricapilla</i>			
LJUBLJANA A 978960	1y v	21.7.1999 8.4.2004	Pragersko: 46.23 N / 15.40 E, I. VREŠ Zagreb: 45.50 N / 16.00 E, Hrvaška / Croatia , 1723 d / 66 km / SSE / 157°
LJUBLJANA AM 54748	♂/1y v	11.9.2004 6.6.2005	Požeg: 46.25 N / 15.39 E, I. VREŠ Tata: 47.40 N / 18.19 E, Madžarska / Hungary , 268 d / 244 km / NE / 56°
LJUBLJANA AP 13077	♂/1y v	5.9.2005 23.9.2005	Požeg: 46.25 N / 15.39 E, I. VREŠ Črvar: 45.16 N / 13.36 E, Hrvaška / Croatia , 18 d / 204 km / SW / 230°
***			
BUDAPEST A 234926	♀/1y v	28.8.2003 12.9.2003	Ocsa: 47.17 N / 19.12 E, Madžarska / Hungary Požeg: 46.25 N / 15.39 E, I. VREŠ, 15 d / 286 km / WSW / 249°
BUDAPEST A 176960	♂/1y v	15.8.2003 22.9.2003	Győr-Sopron: 47.30 N / 16.46 E, Madžarska / Hungary Požeg: 46.25 N / 15.39 E, I. VREŠ, 38 d / 146 km / SW / 215°
STOCKHOLM 1EJ 53792	♂/1y v	25.8.2003 28.9.2003	Kvismaren: 59.15 N / 15.25 E, Švedska / Sweden Požeg: 46.25 N / 15.39 E, I. VREŠ, 34 d / 1426 km / S / 157°
BOLOGNA L 820496	♂/1y v	22.11.2003 14.4.2005	Polvese: 43.06 N / 12.07 E, Italija / Italy Pragersko: 46.23 N / 15.40 E, I. VREŠ, 509 d / 460 km / NE / 37°
BUDAPEST A 664501	♂/1y v	14.9.2007 7.10.2007	Ocsa: 47.17 N / 19.12 E, Madžarska / Hungary Požeg: 46.25 N / 15.39 E, I. VREŠ, 23 d / 286 km / WSW / 249°

Črnoglavka je po številu pri nas obročkanih osebkov ena najštevilčnejših vrst (ŠERE 2000). Poseben pomen ima najdba črnoglavke z obročkom STOCKHOLM 1EJ 53792, saj je smer selitve izrazito južna, kar morda nakazuje spregledano smer selitve iz Švedske. Pri nas obročkane črnoglavke so bile najdene od Španije in drugih sredozemskih držav do Sirije in Libanona (ŠERE 1991 & 1998).

Blackcap is one of the most numerous species ringed in Slovenia (ŠERE 2000). The recovery of a Blackcap with the ring marked STOCKHOLM 1EJ 53792 is no doubt significant, since it may indicate a possible (overlooked) southern direction of its migration. The recoveries of ringed Blackcaps from Slovenia were later made in Spain, Syria, Lebanon and some other Mediterranean countries (ŠERE 1991 & 1998).

(11) Mlinarček / Lesser Whitethroat <i>Sylvia curruca</i>			
BRUXELLES 3540969	1y v	19.8.1991 27.4.1992	Beverce: 50.27 N / 06.02 E, Belgija / Belgium Pragersko: 46.23 N / 15.40 E, I. VREŠ, 251 d / 841 km / SE / 125°
STAVANGER E 291373	1y v	7.8.1991 27.4.1992	Farsund: 58.06 N / 06.34 E, Norveška / Norway Pragersko: 46.23 N / 15.40 E, I. VREŠ, 263 d / 1439 km / SSE / 154°

Izredno sta zanimivi najdbi obeh mlinarčkov. Med vračanjem s prezimovališč v Vzhodni Afriki sta se oba znašla na istem mestu in celo na isti dan, pa čeprav je bil eden obročkan na Norveškem, drugi pa v Belgiji.

Both recoveries are highly interesting. During their return from their winter grounds in East Africa they were both found in the same place and on the same day, even though one was ringed in Norway and the other in Belgium.

Nadaljevanje tabele 2 / Continuation of Table 2

(12) Vrbji kovaček / Chiffchaff *Phylloscopus collybita*

ZAGREB	ad	5.4.1995	Zagreb: 45.50 N / 16.00 E, Hrvaška / Croatia
BA 96527	v	14.10.1995	Pragersko: 46.23 N / 15.40 E, I. VREŠ, 191 d / 66 km / NNW / 337°

Datum obročkanja zgoraj navedenega vrbjega kovačka na Hrvaškem je iz časa spomladanske selitve, datum najdbe pa iz časa jesenske selitve. Iz tega lahko sklepamo, da je omenjeni osebek gnezdil nekje severno od Slovenije in Hrvaške.

The ringing date of a Chiffchaff from Croatia is from spring migration and the recovery date from autumn migration. We can conclude that this individual probably bred somewhere north of Slovenia and Croatia.

(13) Severni kovaček / Willow Warbler *Phylloscopus trochilus*

LJUBLJANA	1y	18.9.2003	Medvedce: 46.22 N / 15.42 E, I. VREŠ
KM 82093	v	14.5.2004	Jurmo: 59.50 N / 21.37 E, Finska / Finland , 239 d / 1546 km / NNE / 14°

***

STOCKHOLM	1y	28.8.1993	Sjobacka: 59.12 N / 17.30 E, Švedska / Sweden
BD 39118	v	26.9.1993	Pragersko: 46.23 N / 15.40 E, I. VREŠ, 29 d / 1430 km / S / 184°

STOCKHOLM	1y	1.9.1994	Kyrkbytn: 61.15 N / 16.35 E, Švedska / Sweden
AZ 85485	v	24.9.1994	Pragersko: 46.23 N / 15.40 E, I. VREŠ, 23 d / 1653 km / S / 182°

Znane so najdbe v Skandinaviji obročkanih severnih kovačkov pri nas, in obratno. Znano je, da se večina na Švedskem obročkanih kovačkov seli v smeri jug (FRANSSON & HALL-KARLSSON 2008). Vse tri najdbe potrjujejo, da so v drugi polovici septembra pri nas na preletu kovački iz Skandinavije.

The Slovenian recoveries of Willow Warblers ringed in Scandinavia, and vice versa, are well known. Willow Warblers from Sweden migrate in a southward direction (FRANSSON & HALL-KARLSSON 2008). All three recoveries presented in this work confirm that the Willow Warblers migrating through Slovenia in the second half of September are mostly from Scandinavian countries.

(14) Rumenoglavi kraljiček / Goldcrest *Regulus regulus*

MOSKVA	♀/1y	3.10.2005	Pnevo: 58.41 N / 27.56 E, Rusija / Russia
XA 462551	v	24.10.2005	Požeg: 46.25 N / 15.39 E, I. VREŠ, 21 d / 1591 km / SSW / 210°

Šele v zadnjem času nam je na osnovi obročkanja uspelo ugotoviti, od kod na jesen priletijo v Slovenijo rumenoglavi kraljički. Tako smo jih ujeli z obročki iz Norveške, Švedske, Rusije, Poljske ter bližnjih držav. Majhna ptica z maso okoli 5.5 grama je tako v 21 dneh preletela 1591 km zračne razdalje.

The origin of autumn Goldcrests in Slovenia has not been known till recently. They were captured with rings from Norway, Sweden, Russia, Poland and nearby countries. This recovery showed the astounding fact that this tiny bird with the body mass of approx. 5.5 g covered the air distance of 1591 km in 21 days.

Nadaljevanje tabele 2 / Continuation of Table 2

(15) Plašica / Penduline Tit <i>Remiz pendulinus</i>			
LJUBLJANA AM 50219	1y v	10.7.2004 11.10.2004	Pragersko: 46.23 N / 15.40 E, I. VREŠ Dinnyes: 47.11 N / 18.34 E, Madžarska / Hungary , 93 d / 238 km / ENE / 69°
***			
GDANSK KH 66196	1y v	13.10.1988 22.10.1989	Koszalin: 54.28 N / 16.25 E, Poljska / Poland Pragersko: 46.23 N / 15.40 E, I. VREŠ, 374 d / 900 km / S / 183°
BOLOGNA K 383687	♂/ad v	27.10.1991 22.3.1992	Conca: 43.58 N / 12.43 E, Italija / Italy Pragersko: 46.23 N / 15.40 E, I. VREŠ, 148 d / 354 km / NE / 40°
***			
LJUBLJANA A 536268	1y v	27.7.1991 11.4.1992	Škofljica, Lj. barje: 45.58 N / 14.34 E, J. GRAČNER Pragersko: 46.23 N / 15.40 E, I. VREŠ, 258 d / 96 km / ENE / 61°

Plašica je na osnovi obročkanja ena izmed najbolj raziskanih vrst pri nas (ŠERE 1994). Tudi najdbe na zadrževalniku Medvedce in okolici dopolnjujejo doslej ugotovljeno stanje. Zanimiva je plašica, ki je bila konec julija obročkana na Ljubljanskem barju (LJUBLJANA A 536268), naslednje leto pa najdena v Pragerskem na spomladanski selitvi. Možno je, da je na Ljubljanskem barju gnezдила, ob tem pa se postavlja vprašanje, zakaj je naslednje leto letela toliko severneje od svojega gnezditvenega območja.

Based on its extensive ringing (ŠERE 1994), the Penduline Tit is one of the best researched species in Slovenia regarding its migration routes. One of the Penduline Tits presented herewith was ringed at the end of July at Ljubljansko barje (LJUBLJANA A 536268) and recovered in the ensuing year at Pragersko during spring migration. It is possible that it bred at Ljubljansko barje, but inexplicably flew north of its breeding ground in the following year.

(16) Plavček / Blue Tit <i>Parus caeruleus</i>			
ZAGREB BC 17513	1y v	11.11.2005 27.10.2006	Stobreč: 43.30 N / 16.32 E, Hrvaška / Croatia Medvedce: 46.22 N / 15.42 E, I. VREŠ, 350 d / 325 km / NNW / 348°
BOLOGNA AW 81291	♀/2y v	7.1.2006 19.9.2006	Fossa: 44.54 N / 11.01 E, Italija / Italy Požeg: 46.26 N / 15.40 E, I. VREŠ, 255 d / 399 km / ENE / 66°

Plavček je pri nas v glavnem klatež ali stalnica, najdlje pa so ga z našim obročkom ponovno ujeli v Litvi (1098 km). Najpogostejše so najdbe iz okoliških držav, kar potrjujeta tudi zgornji dve.

The Blue Tit is either a vagrant or a sedentary species, with the furthest recovery of a Blue Tit ringed in Slovenia made in Lithuania (1098 km). The commonest recoveries in Slovenia concern birds from the neighbouring countries, which is confirmed by the recoveries presented in this work.

(17) Veliki srakoper / Great Gray Shrike <i>Lanius excubitor</i>			
LJUBLJANA E 7680	♀/2y v	22.3.2003 17.4.2003	Sestrže: 46.22 N / 15.42 E, F. BRAČKO Bet. Lipa: 51.11 N / 16.59 E, Poljska / Poland , 26 d / 544 km / N / 9°

Najdba velikega srakoperja, zimskega gosta, s slovenskim obročkom na Poljskem je naša edina najdba te vrste.

The recovery presented is the only recovery ever of this species with Slovene ring.

Nadaljevanje tabele 2 / Continuation of Table 2

(18) Škorec / Starling *Sturnus vulgaris*

LJUBLJANA	1y	28.10.2003	Požeg: 46.25 N / 15.39 E, I. VREŠ
E 10286	v	28.11.2003	Jijel: 36.47 N / 05.46 E, Alžirija / Algeria , 31 d / 1349 km / SW / 217°

Številne najdbe v Sloveniji obročkanih škorcev izvirajo iz Alžirije, Tunizije, Maroka in Španije, vendar je glavnina podatkov izpred nekaj desetletij (GEISTER 1980). Zgoraj navedena najdba ima svojo vrednost, saj je bil škorec po ujetju izpuščen. Navadno ob obvestilu o najdbi izvemo, da so bili škorci ustreljeni v vinogradih, kjer se prehranjujejo z grozrdjem, ali pa na prenočiščih.

The numerous recoveries of Starlings ringed in Slovenia were made in Algeria, Tunisia, Morocco and Spain, although the majority of them are a few decades old (GEISTER 1980). The Starling presented in this work was captured and then released, which is usually not the case, since they are usually shot in vineyards or at their roosting places.

(19) Trstni strnad / Reed Bunting *Emberiza schoeniclus*

LJUBLJANA	♀/ad	20.10.1991	Pragersko: 46.23 N / 15.40 E, I. VREŠ
A 526248	v	22.5.1993	Grobla Honc.: 53.20 N / 22.40 E, Poljska / Poland , 581 d / 920 km / NNE / 32°

LJUBLJANA	♂/ad	11.10.2001	Požeg: 46.25 N / 15.39 E, I. VREŠ
AK 65284	v	23.1.2003	Fontanetto: 45.12 N / 08.11 E, Italija / Italy , 469 d / 594 km / WSW / 254°

LJUBLJANA	♂/ad	4.10.2002	Požeg: 46.25 N / 15.39 E, I. VREŠ
AL 13815	v	16.8.2003	Lviv O.: 49.59 N / 23.28 E, Ukrajina / Ukraine , 316 d / 700 km / ENE / 58°

LJUBLJANA	♂/ad	27.10.2002	Trnovec: 46.21 N / 15.39 E, I. VREŠ
AL 41083	v	16.2.2005	Renate: 45.43 N / 09.16 E, Italija / Italy , 843 d / 497 km / WSW / 259°

LJUBLJANA	♀/1y	26.9.2003	Medvedce: 46.22 N / 15.42 E, I. VREŠ
AM 2201	v	18.10.2005	T. Re Flavia: 41.57 N / 12.03 E, Italija / Italy , 753 d / 571 km / SSW / 210°

LJUBLJANA	♂/1y	24.10.2005	Požeg: 46.25 N / 15.39 E, I. VREŠ
AP 18814	v	16.10.2007	Leitersdorf: 47.04 N / 16.00 E, Avstrija / Austria , 722 d / 77 km / NNE / 20°

LJUBLJANA	♂/2y	17.5.2006	Medvedce: 46.22 N / 15.42 E, I. VREŠ
AP 22087	v	26.7.2006	Pavlov: 48.52 N / 16.41 E, Češka / Czech Rep. , 70 d / 287 km / NNE / 14°

***

MATSALU	♀/1y	27.9.2002	Kabli: 58.01 N / 24.27 E, Estonija / Estonia
1962114	v	3.11.2002	Požeg: 46.25 N / 15.39 E, I. VREŠ, 37 d / 1422 km / SSW / 204°

PRAHA	♀/ad	24.8.2003	Dolní Bousov: 50.27 N / 15.08 E, Češka / Czech Rep.
TB 48204	v	8.10.2003	Požeg: 46.25 N / 15.39 E, I. VREŠ, 45 d / 450 km / S / 175°

Najdbe trstnih strnadov s slovenskim obročkom so številnejše (7) in kar v treh državah je bil ponovno ujet v času, ko bi lahko domnevali, da je tam tudi gnezdil (Češka, Poljska in Ukrajina). Zanimiva je tudi najdba konec septembra v Estoniji obročkanega trstnega strnada (MATSALU 1962114) in ponovno ujetega v Sloveniji v začetku novembra istega leta. Zračna razdalja med mestom obročkanja in najdbe je 1422 km.

The recoveries of Reed Buntings with Slovene rings indicate their possible breeding in three countries (Czech Republic, Poland and Ukraine). Also interesting is the recovery of an individual ringed at the end of September in Estonia (MATSALU 1962114) and recaptured in Slovenia at the beginning of November of the same year. The air distance covered was 1422 km.

Slika 4: Žličarka *Platalea leucorodia* z barvnimi obročki, opažena na glinokopih pri Pragerskem dne 6.9.2008 Foto: D. Bordjan

Figure 4: Spoonbill *Platalea leucorodia* with colour rings, observed at Pragersko clay pit on 6 Sep 2008 Photo: D. Bordjan

Summary

The article deals with 49 recoveries of the birds, ringed or recovered at Medvedce reservoir and its surroundings (NE Slovenia). 24 of them were ringed at Medvedce and recovered abroad, altogether 24 ringed abroad and recovered at Medvedce, while 1 recovery was within Slovenia (Penduline Tit *Remiz pendulinus*). The recoveries concern 19 different species. Most significant for Slovenia are the following recoveries: Spoonbill *Platalea leucorodia* (with Hungarian ring), Grasshopper Warbler *Locustella naevia* (ringed in France), Goldcrest *Regulus regulus* (ringed in Russia), Great Grey Shrike *Lanius excubitor* (recaptured in Poland) and Starling *Sturnus vulgaris* (recaptured in Algeria). Garden Warbler *Sylvia borin* was recaptured in Denmark, which is in the opposite direction to its usual migration route. The greatest distance between the place of ringing and the place of recovery (1653 km) was covered by Willow Warbler *Phylloscopus trochilus*, which was ringed in Sweden. For every species, the significance of its recovery is commented on.

Literatura

- BAUER, H.-G., BEZZEL, E. & FIEDLER, W. (eds.) (2005): Das Kompendium der Vögel Mitteleuropas. – AULA Verlag, Wiebelsheim.
- FRANSSON, T. & HALL-KARLSSON, S. (2008): Svensk ringmärkningsatlas. Vol. 3. – Swedish Museum of Natural History, Stockholm.
- GEISTER, I. (1980): Slovenske ptice. – Mladinska knjiga, Ljubljana.

PMS (2009): Arhiv najdb obročkanih ptičev. – SCOP – Prirodoslovni muzej Slovenije, Ljubljana.

POTOKAR, M. (2000): Predselitvena disperzija kmečke lastovke *Hirundo rustica* v Sloveniji. – *Acrocephalus* 21 (102/103): 231–239.

ŠERE, D. (1991): Obročkanje ptičev v Sloveniji v obdobju 1983–1990. – *Proteus* 53 (6): 211–218.

ŠERE, D. (1994): Selitev plašice *Remiz pendulinus* prek Slovenije – novi dokazi za vzhodno selitveno pot. – *Acrocephalus* 15 (64): 73–96.

ŠERE, D. (1998): Zanimive najdbe na tujem v Sloveniji obročkanih ptičev. – *Acrocephalus* 19 (86): 3–7.

ŠERE, D. (2000): Ornitološke novice za obročkavalce. Št. 3. – Prirodoslovni muzej Slovenije, Ljubljana.

ŠERE, D. (2009): Kratko poročilo o obročkanih ptičih v Sloveniji, 1983–2008. – *Scopolia*, Suppl. 4–2009.

ZINK, G. (1973): Der Zug europäischer Singvögel. Ein Atlas der Wiederfunde beringter Vögel. 1. Lieferung. – Vogelzug-Verlag, Möggingen.

Arrived / Prispelo: 11.5.2009

Accepted / Sprejeto: 18.12.2009